

דף הסבר

מרפאת כירורגיה-פרוקטולוגית סדק בכפי הטבעת "פיסורה" (anal fissure)

מהי פיסורה אנאלית?

פיסורה אנאלית היא מחלה נפוצה של פי הטבעת הגורמת לסבל רק ללוקים בה. במחלה זו נוצר סדק בעור המצפה את מוצא פי הטבעת. בדרך כלל הפיסורה (חתך) ממוקמת בדופן האחורית של פי הטבעת, ולעיתים בדופן הקדמית. המחלה מתאפיינת בכאבים עזים בעת היציאות ובדימום קל.

מהם הגורמים לפיסורה?

הגורם העיקרי להופעת הפיסורה הוא בדרך כלל עצירות קשה ומעבר של צואה קשה הגורמת לשריטה ברירית בעור. הפציעה מעמיקה עד לשריר פי הטבעת, והכאב גורם להתכווצות קשה ומכאיבה של השריר הטבעתי שסביב פי הטבעת. כך נוצר מעגל של כאב המוביל להתכווצות השריר ועצירות הגורמת למעבר של צואה קשה דרך השריר המכווץ הגורם לפציעה של הרירית. היות ואזור פי הטבעת הינו מזוהם באופן טבעי ע"י חיידקי המעי, לעיתים מצטרף לתהליך זיהום המונע ריפוי של הפיסורה. כתוצאה מתהליך זה נוצרת בליטה קטנה ורגישה, חיצונית לשריטה.

מהם סימני המחלה?

- כאבים עזים המתגברים בזמן היציאות ולאחריהן.
- דימום קל.
- גירוי וגרד באזור.

מהו הטיפול בפיסורה?

הטיפול בפיסורה מבוסס על שבירת המעגל שתואר לעיל. הדבר נעשה בשני אמצעים עיקריים: ריכוך היציאות כך שלא יפצעו שוב ושוב את האזור, והפריית השריר הטבעתי באמצעים תרופתיים או כירורגיים.

טיפול שמרני

1. הדרכה לתזונה מתאימה העוזרת לריכוך הצואה - תזונה עשירה בסיבים ותוספי סיבים תזונתיים טבעיים (מומלץ תוסף סיבים מסחרי כגון סיבים על בסיס פסיליום, הניתנים ללא מרשם רופא, לשימוש יומיומי), ומרכיבי צואה אחרים כמו פרפין.

2. טיפול מקומי:

- א. אמבטיות ישיבה אותן מבצעים למשך 20 דקות במים פושרים מספר פעמים ביום.
- ב. מריחת משחה לאזור במטרה להרגיע את הכאב במקום (יש להתייעץ עם הרופא המטפל לגבי סוג המשחה).
- ג. הרפיית השריר הטבעתי המכווץ. ישנן כיום משחות המכילות תרופה המרפה את השריר, ובכך מפחיתה את הכאב ומזרזת את הריפוי. חשוב לדעת - יותר ממחצית מהמטופלים נרפאים בטיפול שמרני. התערבות בטיפולים ו/או ניתוח

1. הזרקת תרופה של חומר משתק שרירים לשריר המכווץ, הגורמת להרפיית השריר, הפחתת ההתכווצות ומרגיעה את הכאב באזור.
2. ניתוח - הניתוח מומלץ, כאשר אין תגובה לטיפול השמרני ואין שיפור במצב. חשוב לציין כי הניתוח נועד לשיפור איכות החיים והפחתת הסבל, וההחלטה עליו צריכה להתקבל ע"י המטופל והכירורג המטפל ביחד.

מהו הניתוח בפיסורה?

הניתוח מתבצע בהרדמה כללית או אזורית, ולעיתים בהרדמה מקומית לחולים המעדיפים זאת, וכרוך לרוב באשפוז של יום אחד.

בניתוח מבצעים חיתוך חלקי של שריר הסוגר הפנימי (השריר המכווץ), בכך גורמים לשבירת מעגל הכאב וההתכווצות המפריעים לריפוי. השריר אותו מנתקים את שריר הסוגר הפנימי האחראי על כ- 10%-15% מיכולת השליטה ביציאה. לרוב האנשים יש יכולת שליטה גבוהה בהרבה מהדרוש, ולכן ברוב המקרים המקררים הניתוח אינו משפיע על יכולת השליטה. במקרים בהם כבר הפרעה מסוימת בשליטה יש להודיע זאת לרופא לצורך שיקול נוסף על סוג הניתוח.

תהליך ההחלמה לאחר הניתוח

בדרך כלל הכאב נעלם מספר ימים לאחר הניתוח וההחלמה המלאה היא כעבור מספר שבועות. קיימת חשיבות רבה להמשך הטיפול השמרני, בעיקר דאגה לריכוך הצואה ושמירה על ניקיון האזור בכל תקופת ההחלמה ובהמשכה.

האם הבעיה עלולה לחזור?

ליותר מ-90% מהחולים שנותחו הבעיה נפתרת לתמיד. על מנת להפחית את הסיכוי לחזרת בעיה דומה, מומלץ לסגל תזונה עשירה בסיבים או להשתמש בתוסף סיבים טבעוני לטווח ארוך.

האם פיסורה יכולה לגרום לסרטן?

לא!

אם יש סימפטומים מתמשכים, חייבים לבדוק זאת בצורה יסודית, מאחר ומחלות אחרות יכולות לתת את אותם הסימפטומים.

טלפון לבירורים: 08-6400751.

בברכת בריאות שלמה

צוות מרפאה כירורגית-פרוקטולוגית